

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11Csp/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818200833
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5818200833.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou, v právnej veci žalobcu: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. C. XXX, XXX XX F., právne zastúpený: JUDr. Marína Šimková, advokátka so sídlom Horná 49, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy,

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému sa proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na súd dňa 02.05.2019 sa žalobca domáhal určenie neplatnosti Zmluvy o revolvingovom úvere č. 209790-27064 a na ňu nadväzujúcej rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej dňa 20.12.2014 medzi ním a žalovaným.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 18.12.2014 sa telefonicky spojil so žalovaným so žiadosťou o poskytnutie úveru vo výške 2 500 eur - 3 000 eur z dôvodu finančných problémov, na osobnú potrebu a za účelom zabezpečenia bežného chodu domácnosti. Bol vyzvaný spolupracovníkom žalovaného na zaslanie dokladov o príjme, ktoré zaslal poštou. Pracovník žalovaného ho kontaktoval a oznámil mu, že úver vo výške 2500 eur má schválený a bude platiť splátky 170 eur po dobu 18 mesiacov. Po vzájomnej dohode sa stretli, zástupca žalovaného mu na kapote auta dal podpísať dňa 20.12.2014 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 209790-27064 a rozhodcovskú zmluvu č. 209790-27064 s odôvodnením, že sa musí podpísať, inak peniaze nedostanete. Žalobca nemal vôbec možnosť ani jednu zmluvu prečítať. O tri dni mu prišlo na účet 2500 eur, ktoré splácal 172 eur. Po zaplatení dlžnej sumy si po 18 mesiacoch, bol informovaný, že úver prestal splácať. Žalovaný ho začal vyzývať na splatenie ďalších splátok, pričom dlžná suma bola vyčíslená na 11 824,93 eur, čomu nerozumel, pretože si požičal 2 500 eur aj so zákonnými úrokmi a zákonnými poplatkami, a preto suma nemohla predstavovať 11 824,93 eur. Aj v žiadosti o úver je uvedená suma 3 000 eur, reálne mu však prišlo na účet 2 500 eur a nominálna hodnota úveru je 9 936 eur, podpis je sfalšovaný. Spolupracovníkovi žalovaného síce oznámil, že on dostal úver vo výške 2 500 eur a nie 11 824,93 eur. Dňa 13.04.2018 si osobne prevzal u súdneho exekútora Mgr. Milana Somíka, Exekútorický úrad Martin, Jilemnického 12, Martin upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. 15Ex/138/18, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov. V ňom, vyzýva žalobcu na úhradu pohľadávky vo výške 10 939,20 eur s príslušenstvom a na náhradu trov konania. V zákonnej lehote podal žalobca návrh na zastavenie predmetnej exekúcie s poukazom na § 61k ods. 1 písm. d) - a aj žalobu o neplatnosť zmlúv. Ďalej poukázal na to, že síce podpísal vopred predpripravenú zmluvu bez možnosti čítania o revolvingovom úvere s poukazom na ustanovenia občianskeho zákonníka

a poukazom na živnosť a jeho IČO, ale v týchto prípadoch, keďže nejde o právnickú osobu, ale fyzickú osobu, odkaz na ustanovenia obchodného zákonníka, v právnom vzťahu, kde je účastníkom spotrebiteľ, je irelevantný. Poukázal na ust. § 52 ods. OZ a tiež § 37 a 39 OZ, v zmysle ktorých je zmluva a rozhodcovská zmluva neplatná. Navrhol, aby súd postupoval analogicky s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 18Co 109/2011, ktorý posudzoval nemorálne techniky a neprijateľné zmluvné podmienky. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 53 ods. 4 písm. a), písm. d), písm. g), písm., k), písm. m), r.) - teda na neprijateľné zmluvné podmienky ktoré zmluva obsahuje, a ktoré sú v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a spôsobujú hrubú nerovnováhu. Tieto neprijateľné zmluvné podmienky súd nemodifikuje, nakoľko nič by neodradilo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže súd zmenou zmluvnej podmienky by vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax - rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10. Preto mal za to, že v prípade koncentrácie a synergického pôsobenia neprijateľných zmluvných podmienok, je súd povinný vyhlásiť nie iba nekalé klauzuly za neprijateľné zmluvné podmienky, ale aj celú úverovú zmluvu vyhlásiť za neplatnú a rovnako tak aj rozhodcovskú doložku (zmluvu).

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 08.11.2018, v jeho obsahu konštatoval, že medzi stranami sporu nebola uzavretá žiadna spotrebiteľská zmluva a vylúčil opodstatnenosť podanej žaloby. Žalobca sám potvrdil, že už bolo rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK 97/08/16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2016 a vykonateľnosť dňa 20.12.2016. Na jeho základe ako právoplatného exekučného titulu je vedené exekučné konanie pod sp. zn. 154Ex/138/18. Javí sa pomerne nelogicky, že žalobca si na svoje „spotrebiteľské“ postavenie spomenul s výrazným časovým odstupom až po poskytnutí úveru. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/81/2011, podľa ktorého jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachytené v zmluve, musí byť preto najprv vykladané prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu). Okrem toho súd, na základe vykonaného dokazovania posúdi, aká bola skutočná vôľa strán v čase uzatvárania zmluvy. Podmienkou pre to, aby mohol prihliadnuť k vôli účastníkov je, aby nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Výkladom tak možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňať. Takto musí súd postupovať aj v prípadoch, ak účastníci vo svojich prednesoch alebo výpovediach v priebehu konania, zmluvné dojednanie interpretujú odlišným spôsobom. Takáto situácia neznamena, že právny úkon vyložiť nemožno, lebo záujmy a postoje účastníkov priebehu súdneho konania už nemusia zodpovedať ich pôvodnej vôli, ktorú prejavili pri právnom úkone. Interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili účastníci o vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednania. Žalobca neuviedol žiadne právne relevantné skutočnosti, pre ktoré by sa mal obsah ním slobodne a dobrovoľne vykonaného úkonu interpretovať inak a spôsobom, ktorý je v rozpore s prejavom vôle. Rovnako aj zvyšná časť zmluvy je pomerne jednoznačnou pri určení toho, aký úkon bol medzi stranami vykonaný a uzavretý. V zmluve je žalobca označený ako podnikateľ a v článku 1., ods. 1.1 sa uvádza, že peňažné prostriedky sa poskytujú na podnikateľský účel. Pritom aj z ďalších ustanovení tejto zmluvy je zrejme, že zakladá obchodnoprávny vzťah medzi jej účastníkmi (napríklad článku 14 a 17). Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania nikdy sporná. Žalobca začal tvrdiť iné až dodatočne v tomto konaní. Takýto postup žalobcu je špekulatívny a účelový, pretože sa na základe uvedeného snaží konaním získať neoprávnenú výhodu. Uzavretiu zmluvy predchádzalo podanie žiadosti o úver. V nej sa žalobca identifikoval svojim identifikačným číslom, miestom podnikania, pričom účelom čerpania úveru bolo: investičný. Zároveň žalobca predložil živnostenský list, daňové priznania za rok 2012 a 2013 a výpis z bankového účtu. Na základe tohto považoval za neopodstatnené dovoľávanie sa na ochranu práv slabšej strany a tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách resp. absencií zákonných náležitostí týkajúcich sa spotrebiteľských vzťahov. Žalovaný poprel tvrdenia žalobcu ohľadom výšky úveru. V zmysle predmetnej zmluvy bola nominálna výška úveru 8.256,00,- Eur, pričom zmluvná odmena predstavovala sumu 5.756,00,- Eur. Žalovaný tiež poprel tvrdenia žalobcu o tom, že žiadosť o úver nepodpísal, toto jeho tvrdenie považoval za účelové. Rovnako poprel tvrdenia žalobcu o tom, že nemal možnosť si prečítať zmluvu, nakoľko jej podpisom v spojitosti s bodom 21.9 zmluvy vyhlásil, že si túto zmluvu prečítal, jej obsahu porozumel, že ju uzatvára na základe slobodnej a vážnej vôle, nie pod nátlakom, v tiesni ani za inak nevýhodných podmienok. Žalovaný poprel aj tvrdenia žalobcu o tom, že medzi stranami bolo umožnené, aby sa spor riešil v

rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. Žalobca nemusel, ak by mu podmienky pre získanie úveru nevyhovovali, žiadať o úver od žalovaného (ale od akéhokoľvek iného subjektu), rovnako tak nemusel ani uzatvoriť rozhodcovskú zmluvu. Rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom, ktorého existencia nebola podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Ide o samostatnú zmluvu a listinu, ktorá nie je súčasťou inej štandardnej zmluvy, a ktorá vzniká nezávisle od uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere. Z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne, že dlžník nie je povinný prijať návrh danej rozhodcovskej zmluvy. Z právnych dôsledkov bodu 7 rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že dlžník môže odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 kalendárnych dní od jej uzavretia. Uplatnením tohto práva môže dlžník bez ohľadu na postoj veriteľa dosiahnuť zánik rozhodcovskej zmluvy bez toho, aby to malo vplyv na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere.

4. Rozhodcovská zmluva nikdy nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, čo vyplýva z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, a vyplýva aj právo na jednostranné odstúpenie od nej. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou, ale nie povinnosťou. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne) súhlas veriteľa došlo k jej zániku a to bez vplyvu na ďalšie trvanie samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobca teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o revolvingovom úvere. Je nesporným, že vlastným úkonom mohol ovplyvniť vznik a existenciu rozhodcovskej zmluvy, a teda aj obsah vzájomného vzťahu so žalovaným. Rozhodcovská zmluva so žalobcom spĺňa charakter individuálneho dojednania. Podľa ustanovenia bode 2 rozhodcovskej zmluvy: „veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný.“ Vyššie uvedené pritom potvrdzuje aj súdna prax, kedy napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 1CoE/328/2013 zo dňa 10.12.2013 uviedol cit. „Z predloženého spisu však odvolací súd zistil, že rozhodcovská zmluva (nie rozhodcovská doložka) je uzatvorená na samostatnom liste podpísanom oprávneným aj povinným. Rozhodcovskú zmluvu z uvedeného dôvodu nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko bola individuálne dohodnutá a obsahom rozhodcovskej doložky je aj možnosť povinného bod 7. Rozhodcovskej zmluvy odstúpiť od tejto zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy. Rozhodcovskú zmluvu na základe uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za neprijateľnú podmienku podľa § 52 a nasl. OZ.“ Predformulované znenie dokumentov je normálnou vecou a bežnou súčasťou (nielen) úverových produktov. Na základe samotnej skutočnosti, že nejaký zmluvný dokument bol vopred pripravený nemožno tvrdiť, že jeho uzatvorenie nebolo v súlade s právom. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR vo veci III.ÚS/3725/13 zo dňa 10. 4. 2014 (tzv. kauza bankových poplatkov), ktorý v otázke predformulovaného znenia zmluvy konštatoval cit. „To platí zejména proto, že jev označovaný jako typizace právního jednání či typizace aplikace práva v podmínkách výkonu veřejné správy nabývá v informační společnosti na stále větším významu. Problém ochrany spotřebitele však nespočívá v zákazu takových ujednání (obchodních podmínek), nýbrž v možnosti se s nimi řádně seznámit, v jejich zřetelném označení, formulaci a možnosti je po zralé úvaze akceptovat, nebo odmítnout, tedy jak bylo již výše zdůrazněno, je především otázkou informování spotřebitele v předmluvní fázi. Z tvrzení žalobcu nemožno spolehlivo zistiť, aký právne relevantný následok má byť s jeho uvedeným tvrdením spojený. Žalovaný preto žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. O podanej žalobe súd rozhodol rozsudkom dňa 11.12.2019 pod č.k. 11Csp/27/2018 tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu, bolo prvostupňové rozhodnutie zrušené uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.01.2021 č.k. 10CoCsp/45/2020-214. Úlohou okresného súdu bolo posúdiť uzavretý právny vzťah a dohodnutú odplatu (za poskytnutý úver) z hľadiska jej (ne) primeranosti aj z pohľadu dobrých mravov, resp. poctivého obchodného styku. A bolo tiež potrebné ustáliť, či a aká výška úveru bola žalobcovi reálne poskytnutá - či suma 2 550 eur alebo 8 256 eur, resp. či rozdiel predstavoval refinancovanie iných/starších úverov. Súd preto opätovne konal a vo veci rozhodol, keď na základe návrhu žalobcu zo dňa 20.07.2021 pripustil zmenu žaloby, ktorou žalobca požadoval rozhodnúť o tom, aby súd neposkytol žalovanému právnu ochranu, nakoľko výkon práva vymáhaním neprimeranej vysokej zmluvnej odmeny vo výške 5 756 eur je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a zmluvnú odmenu vo výške 5 756 eur žalovanému nepriznal.

A ďalej sa domáhal určenia, aby súd neposkytol žalovanému právnu ochranu, nakoľko výkon práva vymáhaním neprímerane vysokej zmluvnej pokuty vo výške 5 607,20 eur je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a žalovanému sa zmluvná pokuta vo výške 5 607,20 eur nepriznáva, eventuálne, aby súd znížil neprímeranú zmluvnú pokutu dohodnutú v čl. 12 bod 1, v nadväznosti na čl. 12 ods. 4 Zmluvy o revolvingovom úvere č. 209790-27064 zo dňa 19.12.2014 na výšku 10 % z reálne poskytnutého úveru.

6. Žalovaný so žalobou, aj po jej zmene uznesením okresného súdu zo dňa 27.07.2021, č.k. 11Csp/27/2018-263, nesúhlasil, poukázal na to, že súd o žalobe po zmene nemôže rozhodnúť, pretože do jeho právomoci takéto rozhodovanie nepatrí, nie je oprávnený vydať rozhodnutie týkajúce sa exekučného konania alebo majúce vplyv na exekučné konanie, výnimkou sú len excidenčné žaloby (o vylúčenie veci z exekúcie). O záväzkoch žalobcu (ako dlžníka) bolo právoplatne rozhodnuté a toto rozhodnutie nebolo v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote a v zákonom upravenom konaní napadnuté žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok nebol zrušený, zo strany žalobcu ide o obchádzanie ust. § 40 ods. 1 písm. b) zákona č. 244/2002 Z. z.. Návrh žalobcu ako povinného na zastavenie exekúcie bol zamietnutý, exekučný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by kvalifikovala vymáhaný nárok žalovaného ako oprávneného na zaplatenie zmluvnej odmeny, či zmluvnej sankcie ako výkon práva v rozpore s poctivým obchodným stykom a teda by exekúciu zastavil podľa § 61k ods. 1 písm. a) alebo písmeno b) Exekučného poriadku. Súd nemôže za existujúcej procesnej situácie rozhodovať o tom, či vymáhanie je alebo nie je v rozpore s právnym poriadkom SR ani vo všeobecnosti a nie to aj na základe ust. § 265 Obchodného zákonníka. Ide o procesne neprípustnú žalobu v rozpore s ust. § 137 C.s.p., pretože na požadovanom určení nie je tvrdený a ani preukázaný naliehavý právny záujem a ani žiadny osobitný právny predpis takúto žalobu nepripúšťa. O nárokoch je právoplatne rozhodnuté, prebieha exekúcia, a preto naliehavý právny záujem nemôže existovať. Žalovaný za hlavný dôvod pre zamietnutie žaloby považuje aj úpravu hmotného práva, konkrétne ust. § 301 a § 502 Obchodného zákonníka a aj ust. § 265 Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 265 ObZ sa týka výkonu práva, teda spôsobu realizácie nejakého oprávnenia v praxi, nedopadá na obsah zmluvného ustanovenia, z ktorého sa právo vykonáva, čiže rozpor s poctivým obchodným stykom nie je možné konštatovať na základe obsahu dohodnutého v zmluve, ale iba na základe toho, či spôsob výkonu nie je napríklad šikanóznym. Uplatnenie práva zo zmluvy nie je výkonom práva v rozpore s poctivým obchodným stykom v zmysle § 265 ObZ. Žalobca v konaní ani netvrdil a ani nepreukázal, že spôsob výkonu práva veriteľa je šikanóznym, neprímeraným. Uplatňovanie dohodnutého nároku zo zmluvy samo o sebe žiadny rozpor s uvedenými zásadami nepredstavuje, pretože absentujú okolnosti, ktoré by kvalifikovali spôsob výkonu práva/nároku ako šikanóznym a podobne. Obsah právneho úkonu teda podľa § 265 ObZ nemôže byť v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Okrem procesne neprípustnej žaloby, poukázal aj na to, že táto je nedôvodná aj s odkazom na ust. § 502 ObZ a § 301 ObZ. Obe ustanovenia sú osobitnou právnou úpravou upravujúcou možnosť modifikácie zmluvného ustanovenia v prípade úroku (čo je zmluvná odmena), resp. zmluvnej pokuty, a preto nemožno prijať záver, že príslušné ustanovenia umožňujúce zásah do zmluvnej slobody strán zmluvy, by nemali zmluve poskytnúť ochranu výkonu práva pre rozpor so zásadami poctivého obchodného styku. Tieto ustanovenia sú osobitnou právnou úpravou a vylučujú použitie § 265 ObZ. Dohodnutá odmena je primeraná, čo je možné vyvodiť porovnaním so spotrebiteľskými úverovými vzťahmi, hoci v danom prípade o taký prípad nejde. Zmluva o úvere bola uzavretá v 12/2014, a v tom čase mohli banky poskytovať aj v rámci spotrebiteľských vzťahov úvery za úroky vyššie ako je úrok v prípade úveru poskytnutého žalobcovi. V tom období bola oblasť spotrebiteľských právnych vzťahoch prísne regulovaná pokiaľ ide o otázku výšky úrokov ako zmluvnej odmeny. Ak preto je pre regulovanú spotrebiteľskú oblasť určená ako maximálne prípustná hodnota úroku taká hodnota, ktorá prevyšuje aj úrokovú sadzbu vyplývajúcu z úverovej zmluvy uzavretej medzi sporovými stranami, potom bude neakceptovateľné, aby v oblasti bez výslovnej regulácie a všeobecne sa vyznačujúcou minimalizáciou zásahov do zmluvnej slobody a voľnosti, boli za neprímerané a neprípustné považované úroky v nižšej hodnote. Úverová zmluva bola uzavretá dňa 22.12.2014, a maximálna hodnota úroku pri spotrebiteľskej zmluve k 22.12.2014 mohla byť až 42,36 % ročne (s odkazom na § 1 ods. 1 a 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.), čo je viac ako je úrok v prípade úverovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Vo vzťahu k neprímeranej zmluvnej pokute uviedol, že ust. § 301 ObZ neumožňuje rozhodnúť o nepríznani nároku na súdnu ochranu v prípade práva na zaplatenie zmluvnej pokuty, len jej moderáciu, ktorá neprichádza do úvahy, pretože o nároku je právoplatne rozhodnuté. Moderácia neprichádza do úvahy ani z dôvodu, že súd v rozhodovacej činnosti pripustil zmluvnú pokutu násobne vyššiu ako je tá, ktorá vyplýva zo zmluvy - NS SR 3Obdo/11/2019 (R 43/2019), keď za neprímerane vysokú zmluvnú pokutu nebola vyhodnotená zmluvná pokuta vo výške

1% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania (2Cdo, 2Obdo/39/2010), resp. zmluvná pokuta vo výške 0,67 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (33 Obo/61/2015) a ani zmluvná pokuta vo výške 0,23 % denne (33 ObO/1779/2006), či v zmysle NS SR je prípustná pokuta aj 83,95 %, 244,55 %, či dokonca 365 %. Zmluvná pokuta zabezpečuje splatenie všetkých splátok a žalobca nepredložil žiadny relevantný dôvod na to, aby sa zabezpečenie malo obmedzovať ním navrhovaným spôsobom. Žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

7. Súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu (jeho právneho zástupcu) a žalovaného (jeho právneho zástupcu). Právny zástupca žalobcu svoju neúčasť ospravedlnil podaním zo dňa 24.08.2021, žiadal rozhodnúť na základe žaloby a jej zmeny. Žalovaný svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným súdu 13.08.2021, žiadal rozhodnúť v jeho neprítomnosti z dôvodu hospodárnosti konania, odkázal na svoje písomné vyjadrenie.

8. Súd opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín, osobitne so Zmluvou o revolvingovom úvere č. 209790 - 27064 zo dňa 19.12.2014, splátkový kalendár k tejto zmluve z 19.12.2014 podpísaný žalobcom ako dlžníkom, Rozhodcovskou zmluvou č. 209790 - 27064, žiadosťou o úver zo dňa 18.12.2014, tvoriacich súčasť spisu, s informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk, exekučným príkazom 154Ex/138/18 vydaný súdnym exekútorom Mgr. Milanom Somíkom, Exekútorský úrad Martin zo dňa 21.05.2021, a zistil, že žalobe nie je možné vyhovieť.

9. V súdnej veci sa žalobca, po zmene žaloby, domáhal určenia (vyslovenia) toho, že žalovanému súd neposkytuje právnu ochranu z dôvodu, že výkon práva vymáhaním neprimeranej zmluvnej odmeny vo výške 5 756 eur je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a zároveň žiadal, aby súd žalovanému zmluvnú odmenu 5756 eur nepriznal. A domáhal sa aj vyslovenia toho, že žalovanému súd neposkytuje právnu ochranu z dôvodu, že výkon práva vymáhaním neprimeranej vysokej zmluvnej pokuty vo výške 5 607,20 eur je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a žalovanému sa zmluvná pokuta vo výške 5 607,20 eur nepriznáva, eventuálne sa znižuje na ním žiadanú výšku. V podstate žalobca nárok uplatnil kombinovaným spôsobom žaloby - žaloby na plnenie, keďže žiadal, aby súd žalovanému zmluvnú odmenu a zmluvnú pokutu v ním určenej výške nepriznal, eventuálne, aby zmluvnú pokutu znížil. A zároveň podal aj určovaciu žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je.

10. Druhy žalôb upravuje ust. § 137 C.s.p., ktorý okrem žaloby na splnenie povinnosti, ako najčastejší druh žalôb podľa § 137 písm. b) C.s.p., pripúšťa aj určovacie žaloby a to určovacie žaloby klasické - § 137 písm. c) C.s.p., t.j. žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, avšak s obmedzením, že na takom určení musí byť daný naliehavý právny záujem, ktorý nie je potrebné preukazovať, ak podanie určovacej žaloby vyplýva z osobitného právneho predpisu. Druhý typ určovacích žalôb predstavujú žaloby na určenie právnej skutočnosti, ktorých podanie musí vyplývať z osobitného predpisu - § 137 písm. d) C.s.p..

11. Žaloba o neposkytnutie právnej ochrany výkonu práva jeho vymáhaním, podľa názoru súdu je druhom žaloby podľa ust. § 137 písm. c) C.s.p., pretože žalobca v konečnom dôsledku sleduje určenie, že právo, ktoré žalovaný realizuje (vymáha) tu nie je, nepatrí mu, resp. ho nemá, a preto podľa žalobcu mu nie je možné poskytnúť ochranu. Predpokladom úspešnosti takejto žaloby je zároveň to, aby žalobca mal na žiadanom určení naliehavý právny záujem, ktorý nie je potrebné preukazovať len v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Určenie o tom, že sa neposkytuje ochrana výkonu práva jeho vymáhaním z osobitného právneho predpisu nevyplýva a nevyplýva ani z ust. § 265 Obchodného zákonníka, na ktoré odkazoval žalobca. Obchodný zákonník ako osobitný právny predpis a jeho ustanovenie § 265 obsahuje úpravu o tom, že výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu, avšak priamo na podanie žaloby z tohto dôvodu neodkazuje (tak ako je to v prípade ust. § 77 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce alebo ust. § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, či ust. § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 265 Obz sa týka výkonu práva, teda spôsobu realizácie nejakého oprávnenia v praxi, nemá dopad na obsah zmluvného ustanovenia, z ktorého sa právo vykonáva, čiže rozpor s poctivým obchodným stykom nie je možné konštatovať na základe obsahu dohodnutého v zmluve, ale iba na základe toho, či spôsob výkonu nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a nie je napríklad šikanóznym.

12. Ak potom takýto druh žaloby nevyplýva z osobitného predpisu musí byť na žiadanom určení naliehavý právny záujem. Žalovaný sa bránil tým, že žalobca naliehavý právny záujem ani len netvrdil a dokonca ani ho nepreukázal. A s týmto tvrdením žalovaného možno súhlasiť. Aktuálne žalovaný nárok priznaný exekučným titulom - rozhodcovským rozsudkom č. 97/08/16 z 20.10.2016, vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., vymáha v exekučnom konaní p. zn. 154Ex/138/2018, vedenom súdnym exekútorom Mgr. Milanom Somíkom, Exekútorský úrad so sídlom Československej armády č. 1, Martin. Dňa 21.05.2021 bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v súlade s ust. § 64, § 94 a nasl. Exekučného poriadku, t.j. žalovaný ako veriteľ a oprávnený z exekučného konania, disponuje právoplatným exekučným titulom. Tento je prekážkou rozsúdenej veci keďže nebol zrušený na základe žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podanej podľa § 40 ods. 1 až 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v lehote stanovenej v § 41 tohto zákona, a preto súd nemôže rozhodovať o otázkach, ktoré boli právoplatne a vykonateľne rozhodnuté.

13. Súd je názoru, že rozhodcovský rozsudok tvorí prekážku rozsúdenej veci, súd nemôže preskúmať jeho vecnú správnosť, pretože podľa § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 tohto zákona, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu. K tomu, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu možno odkázať na uznesenie NS SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3Cdo 146/2011 (R 46/2012). V tomto uznesení najvyšší súd konštatoval, že súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu, lebo inak by porušil zásadu rovnocennosti a nepripustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Tento právny záver je opodstatnený nielen v exekučnom konaní, ale v každom občianskom súdnom konaní. Aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie. Tento právny záver najvyššieho súdu má opodstatnenie len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, pretože iba platná rozhodcovská doložka alebo zmluva zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom (pozn. súdu, hoci v rozsudku išlo o posudzovanie spotrebiteľského sporu, jeho závery o (ne) platnosti rozhodcovskej doložky (zmluvy) zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu a prekážku res iudicata ním vydaného rozsudku, je možné aplikovať aj na spor, v ktorom nevystupuje spotrebiteľ).

14. Oprávnenie skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej doložky, nevedie k posudzovaniu vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, súvisí len s potrebou vyriešiť otázku, či a aké právne účinky má vydaný rozhodcovský rozsudok. Pri posudzovaní, či v občianskom súdnom konaní predložený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu, môže súd pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní, ale aj v iných konaniach. Napríklad pri riešení otázky, či vydaný rozhodcovský rozsudok zakladá pre občianskych súdne konanie prekážku res iudicata. Ak je rozhodcovská doložka (zmluva) absolútne neplatná, treba mať na zreteli, že jej absolútna neplatnosť nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege), v dôsledku čoho sa na takúto doložku (zmluvu) hľadí tak, ako keby nebola nikdy urobená. Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť každého právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu (ex officio). Neplatná rozhodcovská doložka potom nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, a preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nemôže založiť prekážku veci právoplatne rozsúdenej (R 77/2015).

15. Uznesenie najvyššieho súdu ukladá povinnosť bez návrhu (ex officio) skúmať (ne) platnosť rozhodcovskej zmluvy a jej absolútna neplatnosť má za následok nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, potom jeho rozsudok nepredstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Súdená vec nielenže nie je spotrebiteľským sporom (z nižšie uvedených dôvodov), ale ani uzavretá Rozhodcovská zmluva č. 209790-27064 zo dňa 20.12.2014 nie je neplatná. Rozhodcovská zmluva je uzatvorená na samostatnom liste podpísanom žalobcom a žalovaným, bola individuálne dojednaná, jej obsahom - v bode 7, je možnosť žalobcu odstúpiť od tejto rozhodcovskej zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od jej uzavretia. Z článku 5 rozhodcovskej zmluvy č. 209790-27064 vyplýva, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým

z tam uvedených rozhodcovských súdov. Žalobca mal daný výber, či jeho spor bude riešený pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom. Rozhodcovská zmluva je platná. Súd je názoru, že na platnosť rozhodcovskej zmluvy nemá vplyv ani to, že výber rozhodcovského súdu spočíval na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh, pretože najskôr bol možný výber medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, a až následne, ak sa niektorá zmluvná strana rozhodla podať žalobný návrh, mala možnosť výberu z viacerých rozhodcovských súdov. Právo podať žalobný návrh pritom patrí obom zmluvným stranám, t.j. nielen veriteľovi, ale aj dlžníkovi. Napokon žalobu na všeobecný súd podal práve žalobca ako dlžník a nie žalovaný ako veriteľ. Rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za neplatnú § 37 a § 39 OZ, keďže jej uzavretie nebolo ani podmienkou uzavretia Zmluvy o revolvingovom úvere (bod 2 Rozhodcovskej zmluvy).

16. Rozhodcovský rozsudok potom predstavuje prekážku rozsúdenej veci, z ktorého dôvodu všeobecný súd nemôže rozhodnúť o tom, že neposkytuje ochranu výkonu práva jeho vymáhaním, pretože žalobca na takom určení už nemá naliehavý právny záujem, vec bola rozsúdená rozhodnutím na plnenie - rozhodcovským rozsudkom, ktorý je exekučným titulom a na jeho základe prebieha exekúcia. Iný záver by viedol k tomu, že súd by musel preskúmať vecnú správnosť exekučného titulu, čo je v štádiu existencie prekážky veci rozsúdenej a v štádiu vykonávania exekúcie neprípustné. Vychádzajúc zo záveru, že žalobca na určení o neposkytnutí ochrany výkonu práva vymáhaním neprimeranej zmluvnej odmeny a zmluvnej pokuty, nemá naliehavý právny záujem, jeho žalobu zamietol.

17. Žalobca sa po zmene žaloby domáhal, aby súd žalovanému nepriznal zmluvnú odmenu vo výške 5 756 eur a zmluvnú pokutu vo výške 5 607,20 eur, eventuálne túto ako neprimeranú znížil na výšku 10 % z reálne poskytnutého úveru, všetko z dôvodu, že takýto výkon práva je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Keďže o týchto nárokoch bolo už rozhodnuté v rozhodcovskom konaní (ako súd konštatoval) a súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva zakladajúca právomoc rozhodcovského súdu je platná a jeho rozhodnutie predstavuje prekážku rozsúdenej veci, musel žalobu (na plnenie) v tejto časti zamietnuť.

18. Vo vzťahu k ochrane danej ustanovením § 265 Obchodného zákonníka súd uvádza, že tým, že obchodný zákonník v ust. § 265 všeobecne odkazuje na zásady poctivého obchodného styku, tieto zásady majú v tomto prípade právnu závažnosť. Pojem dobré mravy je obsahovo širší ako pojem zásady poctivého obchodného styku, aj keď mnohé konkrétne porušenia dobrých mravov sa môžu prekrývať s porušením zásad poctivého obchodného styku. Aplikácia tohto ust. § 265 ObZ je lokalizovaná do oblasti výkonu práva. Je determinovaná tým, že ide o výkon práva, resp. odopretie súdnej ochrany výkonu práva. V rozpore so zásadami poctivého obchodného styku môže byť pritom len výkon práva, nie právny úkon samotný, z ktorého je právo uplatňované. Pôsobenie zásady poctivého obchodného styku má ochraňovať zmluvných partnerov pred šikanóznymi tendenciami a praktikami v obchodovaní. O šikanovanie by šlo vtedy, ak by výkon práva zreteľne smeroval iba k zjavnému poškodeniu iných subjektov (rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Obdo/11/2008 z 18. júna 2009). Preto je potrebné skúmať okolnosti, ktoré s výkonom práva súvisia, t.j. či sa právo neuplatňuje za takých okolností, ktoré odporujú zásadám poctivého obchodného styku. Skúmanie môže teda prebiehať v štádiu uplatnenia (výkonu) subjektívneho práva z uzavretej zmluvy a nie v štádiu, keď toto právo je právoplatne priznané a je nútene vymáhané (hoci vymáhanie nároku vo svojej podstate predstavuje (nútený) výkon práva). V súčasnom štádiu konania už nie je možné všeobecným súdom preskúmať výkon práva.

19. Pokiaľ ide o otázku posúdenia uzavretého právneho vzťahu (ako súd vyššie odkazoval) bolo zistené, že dňa 19.12.2014 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom označeným PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 bola uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere č. 209790 - 27064 podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V nej bol žalobca vystupujúci ako dlžník označený ako - fyzická osoba podnikateľ „H. P., F. C. XXX, XXX XX F., O.: XX XXX XXX. Z článku 1, bodu 1. upravujúceho „H. zmluvy“ vyplýva, že žalovaný ako veriteľ poskytne žalobcovi ako dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške 8 256 eur do 8 (ôsmich) pracovných dní do doručenia jedného podpísaného rovnopisu tejto zmluvy dlžníkom veriteľovi vrátane všetkých jej príloh. Žalovaný v zmluve označený ako veriteľ v uzavretom zmluvnom vzťahu mal postavenie dodávateľa a žalobca označený ako fyzická osoba podnikateľ, podnikajúca pod obchodným menom, zapísanom v živnostenskom registri a označený aj identifikačným číslom nemal (nemohol) mať postavenie spotrebiteľa, a preto sa na jeho právne postavenie nemôžu aplikovať normy spotrebiteľského práva.

20. Hoci samotné označenie žalobcu ako fyzickej osoby - podnikateľa v Zmluve o revolvingovom úvere č. 209790 - 27064 ešte samo osebe nevylučuje možnosť, aby v tomto zmluvnom vzťahu žalobca mal postavenie spotrebiteľa, avšak to len za predpokladu, ak by bol úver určený pre jeho osobnú potrebu, prípadne pre potrebu príslušníkov jeho domácnosti. Ochrany ako spotrebiteľ a tým aj aplikácie noriem spotrebiteľského práva by sa potom mohol domáhať jedine vtedy, ak by žalovaný zo všetkých okolností vedel alebo musel vedieť, že skutočným účelom úveru je osobná potreba žalobcu. Tu súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 20.01.2005 č. C-464/01, podľa ktorého pri hodnotení, či podnikateľ konal pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ, treba brať do úvahy, či sa osoba, ktorá sa dovoľáva postavenia spotrebiteľa, správala tak, že u druhého účastníka zmluvy mohla oprávnenne vzbudiť dojem, že koná na podnikateľské účely.

21. Súd zistil, že žalobca je nielen označený ako fyzická osoba - podnikateľ, zapísaný v živnostenskom registri, ale aj to, že úver bol poskytnutý k výkonu podnikateľskej činnosti žalobcu. Žiadna okolnosť pre súd nezaložila záver, že by žalobca u žalovaného mohol vyvolať dojem, že nekoná na podnikateľské účely. Žalobca ničím nepreukázal, že žalovaného žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru naopak, v žiadosti o úver deklaroval, že mieni úver použiť na podnikanie, keďže ako účel čerpania je aj v žiadosti uvedené „investičný“ a aj podpisom zmluvy potvrdil, že peňažné prostriedky sú určené na výkon jeho podnikateľskej činnosti, čo deklaroval aj príslušnými dokladmi - živnostenským listom, kópiou daňového priznania a potvrdením o výške daňovej povinnosti. V žiadosti o úver sa žalobca zhodne identifikoval identifikačným číslom, miestom svojho podnikania k čomu predložil živnostenský list, daňové priznania za roky 2012 a 2013 a napokon aj výpis z bankového podnikateľského účtu. Žalovaný ako veriteľ nepochyboval o tom, že žalobca nie je spotrebiteľom v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), t.j. žalovaný nemal dôvod sa domnievať, že by žalobca mal byť spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a úver je určený pre jeho osobnú potrebu. Vychádzajúc z týchto záverov, súd nemohol posúdiť uzavretý zmluvný vzťah ako spotrebiteľský, aplikovať naň normy spotrebiteľského práva, ktorých aplikácie sa dovoľáva žalobca (ešte pred zmenou žaloby).

22. Argumentácia žalobcu, že podpísal vopred predpripravenú zmluvu bez možnosti jej čítania a tá, že hoci je v nej uvedený odkaz na živnosť a IČO, predstavuje zmluvu spotrebiteľskú a pre obsah neprijateľných zmluvných podmienok aj zmluvu absolútne neplatnú podľa § 37 a 39 Občianskeho zákonníka (by) bola tiež nedôvodná. Žalobca pristúpil k uzavretiu zmluvy s dohodnutým obsahom, zmluvu podpísal a nedôslednosť jeho konania nemôže byť potom pripísaná na ťarchu veriteľa. Za svoje konanie nesie zodpovednosť, teda aj za to, že si predpripravenú zmluvu neprečítal hoc finančné prostriedky, prevzal. Takéto konanie žalobcu nemožno vyhodnotiť ako konanie v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi alebo tak, že nebolo urobené slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne a malo by ísť na ťarchu veriteľa - žalovaného.

23. Odhliadnuc ale od všetkého vyššie uvedeného, súdu sa javí uviesť, že pokiaľ by rozhodoval o žalobe (pred jej zmenou, ktorú súd nemal dôvod nepripustiť, keďže výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe), bolo by povinnosťou súdu v zmysle intencií krajského súdu posudzovať aj to, či odplata (zmluvná odmena za poskytnutý úver) je neprimeraná z pohľadu dobrých mravov, resp. poctivého obchodného styku a aj to, v akej výške bol žalobcovi poskytnutý úver. Žalobca preukázal výpisom z jeho účtu, že dňa 23.12.2014 mu žalovaný ako veriteľ poskytol peňažné prostriedky v sume 2 500 eur. Podľa uzavretej Zmluvy o revolvingovom úvere č. 209790 - 27064 mal žalovaný ako veriteľ poskytnúť úver vo výške 8 256 eur, tento bol však ponížený o dohodnutú zmluvnú odplatu - 5 756 eur (v čl. 4, bod 4.1.), ktorá bola splatná v deň poskytnutia úveru. O dohodnutú zmluvnú odmenu (odplatu) bola ponížená suma úveru, čo bolo viacerými súdmi ustálené ako nesúladne s dobrými mravmi, ktoré majú dopad aj na oblasť obchodno-právnych vzťahov. V danom prípade ide o ust. čl. 9, 9.1. kde bolo dohodnuté započítanie vzájomných pohľadávok ku dňu poskytnutia úveru, kedy žalovaný ako veriteľ ešte nedisponoval žiadnou pohľadávkou voči žalobcovi ako dlžníkovi, pretože v deň poskytnutia úveru nebolo zrejmé, či a ako bude žalobca ako dlžník splácať poskytnutý úver, a teda či a v akej výške vôbec pohľadávka žalovaného vznikne. Takéto započítanie je v rozpore s dobrými mravmi, a preto neplatné podľa § 39 OZ, a ak by neexistovala prekážka rozsúdenej veci a zmena žaloby, súd by založil na ňom svoje rozhodnutie.

24. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 257 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal plný úspech vo veci, proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal, prihliadnuc na dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Súdny sú pri rozhodovaní o náhrade trov konania vždy povinné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a zohľadňovať všetky relevantné skutočnosti, pretože v niektorých prípadoch by striktné aplikovanie zásady úspešnosti v konaní bez zohľadnenia ostatných okolností konkrétneho prípadu mohlo viesť v praxi k nežiaducej tvrdosti, zákon umožňuje zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania v takýchto špecifických prípadoch a dáva súdu možnosť za podmienok v ňom obsiahnutých výnimočne uplatniť moderačné oprávnenie podľa ustanovenia § 257 C.s.p..

26. Ustanovenie § 257 C.s.p. predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 C.s.p.) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 C.s.p.). Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala nárok na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 C.s.p. vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok; dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane niektorej strany sporu. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu spočívať v charaktere určitého druhu konania alebo môžu byť dané charakterom určitej procesnej situácie, prípadne sa môžu týkať celkom špecifických sociálnych aspektov strán sporu.

27. V danom prípade sa žalobca dovoľával ochrany ako fyzická osoba-spotrebiteľ a teda aj aplikácie noriem chrániacich spotrebiteľa pred nekalými praktikami dodávateľov. Vzhľadom na to, že v danom prípade medzi stranami sporu uzavretý vzťah nebol vzťahom spotrebiteľským, nebolo možné aplikovať normy spotrebiteľského práva. Súd nemohol poskytnúť žalobcovi takúto ochranu, čo však nebráni súdu prihliadnuť na výnimočné okolnosti danej veci a odzrkadliť ich pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Súd zistil, že neprimerané vysoká zmluvná odplata za poskytnutie úveru javí nielen znaky rozporu so zásadami poctivého obchodného styku, ale aj v rozpore s dobrými mravmi o to viac, ak jej splatnosť bola dohodnutá v deň poskytnutia úveru, čo v konečnom dôsledku znamená, že veriteľ mal zaplatenú odplatu za požičanie peňazí (úrok) skôr ako dlžník začal so splácaním úveru, tento nebol poskytnutý vo výške dohodnutej v úverovej zmluve, ale v inej, s dlžníkom nedohodnutej výške. Ustanovenie § 502 ods. 1 ObZ pritom priznáva nárok veriteľa na úroky od doby poskytnutia peňažných prostriedkov, čo podľa názoru súdu nemožno dávať na roveň, t.j. nie je zhodné s dňom poskytnutia peňažných prostriedkov. Takýto výkon práva nie je v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, s ktorými nie je ani výška dohodnutej odplaty za poskytnutie úveru, pretože táto predstavuje až 70 % dohodnutej sumy úveru, keď samotný úver - obnos reálne poskytnutých finančných prostriedkov predstavuje len 30% z dohodnutého úveru. Pri splatnosti úveru v 48 splátkach a dohodnutej výške splátky 172 eur, úrok (odplata) za poskytnutie úveru predstavuje 69,76 %, po zaokrúhlení 70 %. Za obvyklý úrok treba považovať úrok, ktorý je v praxi bánk prevládajúci, t.j. taký, ktorý sa vyskytuje najčastejšie. Pritom sa prihliada na sadzby tých bánk, ktoré majú rozhodujúci podiel na peňažnom trhu a sadzby ktorých sú zverejňované. Výška úrokov, ktorú si strany dojednávajú v zmluve, nie je limitovaná úrokmi, ktoré požadujú banky, a teda ani obvyklým úrokom. Limitom, ktorý sa v tomto prípade všeobecne uznáva je, že výška dojednaných úrokov nemá byť v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Žalovaný síce tvrdil, že pri regulovaných právnych vzťahoch (spotrebiteľských) sa pri určení najvyššiu prípustnej výšky vychádza z priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov bánk, naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy a táto hodnota k 22.12.2014 bola 21,18 % a jej dvojnásobok predstavuje úrok vo výške 42,36 %, ale tento úrok je oveľa menší ako to, čo bolo dohodnuté so žalobcom ako dlžníkom. Tvrdenie žalovaného nie je pravdivé, pretože pri dohodnutej zmluvnej odmene vo výške 5756 eur, výške úveru 8256 eur, výške dohodnutej splátky 172 eur a dobe splatnosti - 48 splátok, je dohodnutý úrok (odplata) za poskytnutie úveru vo výške po zaokrúhlení 70 %. A takúto výšku odplaty nemožno ani z pohľadu poctivého obchodného styku hodnotiť ako súladnú. Takémuto výkonu práva by nemala byť poskytnutá ochrana. Žalovaný v zmluvnom vzťahu v súlade so zásadami poctivého styku nepostupoval, a preto tieto okolnosti, hoc ich nemohol súd uplatniť pri rozhodovaní vo

veci samej, musel zohľadniť pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov. Preto hoci žalovaný bol úspešný, prihliadnuc na okolnosti súdeného prípadu, nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu ukladá exekučný titul, možno vykonať exekúciu podľa § 48 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.